

REGIONALNI CENTER ZA OKOLJE
za srednjo in vzhodno Evropo

fokus
društvo za sonaraven razvoj

Zapisnik moderiranega posveta na temo

Ali JE OBNOVLJIVO TUDI ZELENO?

Hotel Emonec, Wolfova 12, Ljubljana, 20.02.2006.

Organizatorji posveta so bili Regionalni center za okolje – REC (Milena Marega Škrl), Slovenski E-Forum - SEF (Andrej Klemenc) in Fokus - društvo za sonaraven razvoj (Lidija Živčič).

Seznam udeležencev:

Tomaž Ogrin, Društvo za okolje, družbo, ustavo in zdravje
Robert Rogič, Društvo za varstvo okolja Sežana
Barbara Kvac in Lidija Živčič, Fokus društvo za sonaraven razvoj
Alenka Černe, Britansko veleposlaništvo Ljubljana
Nec Jogan, Botanično društvo Slovenije
Viktorija Rehar, DPVZS
Miro Kapus, Društvo za varstvo okolja Bled
Andrej Klemenc, Slovenski E forum
Milena Marega Škrl, REC
Bogdan Macarol, moderator

Uvodna je bila predstavitev Lidije Živčič, ki je še enkrat predstavila krovni projekt »**Obnovljivi viri energije in nevladne organizacije - enotnost v različnosti?** iz vidika dosedanjih, tekočih in načrtovanih aktivnosti.

V nadaljevanju so bili udeleženci naprošeni, da podajo misli o osebno zastavljenih ciljih na temo posveta, katere želijo, da posvet doseže, da bi na koncu odšli zadovoljni.

Sledila je delavnica ob naslednjem miselnem izzivu. » Ob upoštevanju katerih kriterijev smo leta 2020 v Sloveniji dosegli visoko samooskrbo z obnovljivimi viri energije, pa vendar ostali v okviru trajnostnega razvoja?«, katera je imala za cilj pridobiti nabor kriterijev, katere velja upoštevati pri sedanjem in bodočem delu v okviru projekta. Udeleženci so bili naprošeni, da se zlasti osredotočijo OVE veter, voda in biomasa.

V zaključnem delu je bil posebej izpostavljen predlog deklaracije, katerega so udeleženci dobili skupaj z vabilom in katerega dopolnitev je bil eden od osrednjih ciljev srečanja.

Delo je potekalo v eni skupini, tako da so vsi imeli možnost sodelovati pri vseh aktivnostih.

Ugotovitve in mnenja udeležencev so priložene.

British Embassy
Ljubljana

Veleposlaništvo ZDA v Sloveniji

This project was funded, in part, through a U.S. Embassy grant. The opinion, findings, and conclusions or recommendations expressed herein are those of the Authors and do not necessarily reflect those of the Department of State.

EVIDENTIRANJE CILJEV

Uvodoma so bili udeleženci naprošeni, da podajo misli o osebno zastavljenih ciljih na temo posveta, katere želijo, da posvet doseže, da bi na koncu odšli z njega zadovoljni.

ZAŽELJENI CILJI POSVETA

- Osnutek deklaracije dodelati.
- Ustanoviti zameetek skupine NVO (»Komisija«) za energetiko.
- Pridobiti jasnejšo »sliko« o umeščanju vetrnih elektrarn v prostor.
- Uveljaviti poskusno obratovanje le ene vetrne elektrarne na eni lokaciji, kjer naj se po realnem času raziskav podajo ugotovitve v zaključnem poročilu.
- Korak naprej pri vzpostavljanju dialoga in sodelovanja med NVO.
- Enakomerna razdelitev obremenitev okolja in financ.

Delavnica :

Udeleženci so podali misli ob naslednjem izzivu:

Ob upoštevanju katerih kriterijev smo leta 2020 v Sloveniji dosegli visoko samooskrbo z obnovljivimi viri energije, pa vendar ostali v okviru trajnostnega razvoja?

<i>EVIDENTIRANE MISLI ORGANIZIRANE PO SKLOPIH</i>
<i>SKLOP: OZAVEŠČANJE IN INFORMIRANJE</i>
Izobraževanje in ozaveščanje tistih, ki odločajo o politiki in izvajanju odločitev.
Izobraževanje in ozaveščanje potrošnikov.
Izobraževanje in ozaveščanje o ustrezno varčni tehnologiji v gospodarstvu.
Izobraževanje in vzgoja za varčno rabo energije in materialov.
Zagotovitev visoke stopnje ozaveščenosti lokalnih skupnosti o možnostih in izvedbi projektov obnovljivih virov energije.
Program izobraževanja prebivalcev o varčnosti že pri izvoru in o novih tehnologijah.

<i>SKLOP: UČINKOVITA RABA ENERGIJE</i>
Energijo smo varčevali in jo uporabljali učinkovito.
Povečana učinkovitost (zmanjšanje stroškov, gospodarnost...).

<i>SKLOP: SODELOVANJE JAVNOSTI</i>
Da imamo kvalificirane in kredibilne zastopnike prizadetih, ki so sposobni medsebojnega sodelovanja in usklajevanja ter imajo status tistih, ki sodelujejo v javno dobrem.
Upoštevan je bil vsaj minimum vključevanja javnosti v razvoj projekta.
Upoštevanje mnenj vseh prizadetih.
Preprečevanje napačnih strokovnih odločitev.
Da je doseženo sodelovanje vsega prebivalstva na temo obnovljivih virov in ne le industrijske javnosti (Danski sistem malih vetrnic).
Lokalne skupnosti so finančno močne in z jasno razvojno strategijo ter odklanjajo ponujeno ekorento kot proračunsko postavko.

<i>SKLOP: ZNANJE IN TEHNOLOGIJA ZA TRAJNOSTNO ENERGETIKO</i>
Vsaka raba OVE je bila prilagojena danostim kraja (lokacije in skupnosti).
Natančno poznavanje potenciala OVE v Sloveniji na ravni primarne energije ter ekonomsko in naravovarstveno sprejemljiv potencial (ob poznavanju tehnologij).
Hi.- tech: inteligentne stavbe.
Brezpogojno upoštevanje statusa gozda.
Uporaba »zelenih« tehnologij in trajnostnih sredstev.
Lesna biomasa iz gozda iz trajnostno upravljanih konvencionalno gojenih gozdovih: gozdovi s posebnim namenom.
Uporaba geotermalne energije ob predhodnjih raziskavah.
Intenzivno vlaganje v razvoj in širjenje decentraliziranih tehnologij učinkovite proizvodnje energije in učinkovite rabe energije ob cenah, ki znižujejo okoljske stroške.
Nismo«umetno» oživiljali projektov, ki so bili že apriori netrajnostni.
Uporaba najboljše razpoložljive tehnologije.

<i>SKLOP: OKVIRNI ZAKONODAJNI IN ENERGETSKO-POLITIČNI POGOJI</i>
Upočasnitev razvoja v smeri zmernega razvoja.
Prepolovitev potrošnje energije z zvišanjem učinkovitosti njene izrabe.
Ob dejstvu, da smo se zavedali, da ne moremo imeti nedotaknjene okolja in luksuzne rabe energije obenem, in ob dejstvu, da 2000-2500 MW elektrike in še toliko toplote ni bilo dovolj za visoko samooskrbo, smo uveljavili kriterij zmanjšanja porabe.
Zavedali smo se, da obnovljivi viri energije niso primarni vir energije temveč alternativni vir.
Valutacija prostora in krajine je pokazala razvoj brez težke industrije.
Zaščita okoljsko ranljivih področij.

Vstop privatnega kapitala v monopolna paradržavna podjetja.
Močnejša vloga države pri sami kontroli (da ne bodo obnovljivi viri le izgovor za dvojno zaračunavanje).
Realno vrednotenje in cena energije, ki jo porabijo največji potrošniki (industrija).
Ustrezna zakonodaja: investitor/ izvajalec predloži izjavo, da potrebne energije ni mogoče dobiti iz obnovljivih virov.

Prepisal in opremil s komentarji:

Bogdan Macarol, moderator

PREPIS PRIPOMB NA TEMO OSNUTKA DEKLARACIJE

Zapiski iz druge delavnice

Komentarji na predloženo besedilo:

- kriteriji so smrt za OVE
- preveč s stališča naravovarstvenikov
- pri kriterijih je zdravstveni vidik dva krat, zato ga raje dajmo samo pod okolje
- kriteriji naj bolj sledijo slovenski PVO, da bo v skladu z zakonodajo
- PVO ne smejo biti pisane na kožo naročnika (lahko PVO zahtevajo NVOji?)
- kje so meje sprejemljivosti negativnih učinkov
- če sta dva PVO, je to lahko omejujoče za majhne projekte, kar je problem
- ustanoviti telo NVO za trajnostni razvoj, kot nadaljevanje tega projekta
- alternativna CPVO za NVO
- status NVO kot stranke v postopku
- predstavniki NVO v nadzornih svetih elektrogospodarstva in zelenih skladih za zeleno elektriko
- veter: podpremo poskusni projekt rabe energije v poskusnem obdobju 5 -7 let, skupaj z NVO in komisijo, po izsledkih komisije se odloči, kako naprej; poskusni projekt ne sme biti Volovja reber
- namesto moči turbin raje določimo obseg turbine (ker se moč vedno veča)
- tabela na koncu ni preizkušena, kar omejuje – vsakdo si lahko tolmači po svoje
- vizija: je lahko dolgoročna
- sonce: integriranje PV in kolektorjev v stavbe, razen če gre za kulturno dediščino
- ne podpiramo prostorsko intenzivnih sončnih elektrarn
- v uvodu napisati, za kaj konkretno je ta dokument (da ni proti OVE, OVE so fokus, ne pa celotna energetska slika itd.)
- v Sloveniji so edina OVE za morje toplotne črpalke, prav tako ne podpiramo vetrnic v morju
- vizija: pri tem mora Slovenija upoštevati naravne omejitve in neenergetsko rabo prostora – ekonomija parkov ipd.
- ekološko nadomesti z okoljsko
- pri enem odstavku manjkajo okoljski vplivi
- geotermija: vplivi na vodonosnike, pozitivna energetska bilanca na ravni primarne energije; tudi omejitve ne na moč; kako je s filtri za žveplo
- če je toplotna črpalka na zeleno elektriko, potem je obnovljivo
- indikatorje je treba dati na konec obvezno
- ocena alternativnega programa za prostor
- manjka razvojna alternativa v občinah, zato dajejo vprašljive alternative za projekte OVE
- dodaj biološke indikatorje (mikroorganizmi...)
- deležniki: NVO v javnem interesu morajo biti deležniki

Prepisal in opremil s komentarji: Lidija Živčič